

RECULL D'USOS I COSTUMS DE L'ADVOCACIA CATALANA

Acord del Consell dels Il.ltres. Col·legis d'Advocats de Catalunya de 12 de novembre de 1985

La Llei 13/82, de 17 de desembre, de Col·legis Professionals, atribueix als Consells de Col·legis de Catalunya diverses funcions, entre elles la de «recollir i elaborar les normes deontològiques comunes a la professió respectiva» (art. 16.b), norma que ve reproduïda en els Estatuts del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya (art. 4.B).

Des de la seva constitució, el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya s'ha preocupat de fer ús de l'esmentada funció. Fruit d'aquesta preocupació va ésser el plantejament de la temàtica deontològica en les Jornades de les Juntes de Govern dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, que tingueren lloc a Barcelona l'any 1983 i a Figueres l'any següent, i que han estat la base de les Normes que ha aprovat ara el Consell.

Respecte de dites Normes cal tenir present:

1. Que fent ús de la doble funció que té atribuïda en aquesta matèria, el Consell no s'ha limitat a «recollir» les normes deontològiques preexistents, sinó que, al mateix temps, ha procedit a elaborar-ne de noves i, més que res, completar, desenvolupar i adaptar aquelles als temps actuals.
2. Que no han de prendre's com a unes Normes rígides i inflexibles, sinó que els Col·legis, en aplicar-les, les han de considerar com a normes orientadores i inspiradores de la seva conducta en matèria deontològica i atendre's més a l'esperit que les inspira que a la materialitat del context.

NORMES CAPÍTOL PRIMER

L'Advocat i el Col·legi

L'Advocat està obligat envers el seu Col·legi Professional:

- a) A complir en tot moment la normativa continguda als Estatuts del seu Col·legi, com també a les circulars i altres disposicions que la Junta General i la Junta de Govern adoptin dins l'àmbit de la seva competència.
- b) Respectar els òrgans de Govern, i els membres que els componen, quan actuïn en llur qualitat. En tot cas haurà d'atendre amb la màxima diligència els comunicats i citacions emanats d'aquells, en l'exercici de llurs funcions,
- c) Contribuir a les càrregues col·legials, i-ha de satisfer amb la màxima diligència les quotes col·legials ordinàries i extraordinàries, així com qualsevol altra càrrega que li hagi estat imposada.
- d) A comunicar als Col·legis tota circumstància personal de rellevància, que afecti al seu estat professional. En tot cas, comunicarà per escrit al Col·legi les absències que es perllonguin per més de dos mesos, així com els casos d'invalidesa permanent i provisional o enfermetats que es revegi es perllongaran un temps igual o superior a aquell, designant un advocat que regenti el despatx durant la seva absència.
- e) A comunicar el domicili en el qual té establert el seu despatx professional o el seu domicili particular, si no el té, com també els canvis que es produeixin. Aquesta comunicació ha de fer-se amb la màxima urgència.

f) A comunicar al Col·legi tots els actes d'intrusisme dels quals tingui coneixement, com també els casos d'exercici il·legal tant per la no col·legiació com per trobar-se el denunciats suspès o inhabilitat.

CAPÍTOL SEGON

L'Advocat i els Tribunals

2n. Són deures de l'advocat envers els Tribunals:

- a) L'estricta col·laboració amb l'Administració de Justícia en el compliment dels fins que li siguin propis.
- b) Guardar el degut respecte a totes les persones que participen a l'Administració de Justícia i exigir la reciprocitat en aquesta correcció.
- c) Exigir als seus clients el respecte i el tracte correcte amb els Magistrats, Judges i totes les altres persones que intervenen en l'Administració de Justícia.
- d) Complir i fer complir el principi de legalitat, àdhuc a costa de sacrificis i de contratemps.
- e) Comportar-se amb prudència, lleialtat i veracitat en les seves declaracions, manifestacions i escrits, que sempre han d'ésser respectuosos en quant a la forma.

3r. És deure de l'advocat contribuir a la diligent tramitació dels procediments en els quals intervé, amb estricta observància dels terminis legals pertinents.

4t. 1. En el curs dels debats davant els Jutjats i Tribunals, l'advocat ha de conciliar, en tot cas, la defensa dels interessos que li han estat confiats amb l'absoluta correcció per la part contrària i el seu advocat, evitant tota al·lusió personal envers aquest últim.

2. En les vistes i en les altres actuacions judicials, s'abstindrà de fer cap senyal ostensible, aprovant o desaprovant l'actuació de les persones que hi intervinguin

3. Si l'advocat considera que l'Autoritat, Tribunal o Jutjat limita la independència o la llibertat necessària pel compliment dels seus deures professionals o que no se li guarda la consideració deguda al prestigi de la seva professió, podrà fer-ho constar així davant del Jutjat o Tribunal i donar-ne compte a la Junta de Govern.

4. L'Advocat té dret a la plena llibertat de la defensa, sense altra limitació que les Lleis penals i les normes deontològiques.

5è. 1. L'Advocat ha de posar especial interès en l'acompliment dels horaris establerts als senyalaments i diligències judicials, i exigir el seu acompliment per part dels funcionaris de l'Administració de Justícia.

2. L'Advocat concurrent davant d'un Jutjat o Tribunal per a l'exercici dels seus deures professionals, no té obligació d'esperar més de mitja hora l'inici de l'acte judicial. Passat aquest temps podrà demanar la suspensió de l'acte, mitjançant compareixença o per escrit.

3. Si a l'hora fixada per a començar qualsevol senyalament o diligència judicial, no es presentés un dels advocats que hi han d'intervenir, o assistir els seus clients, els advocats presents hauran d'esperar per començar l'acte un temps prudencial de cortesia, si l'Autoritat Judicial ho permet.

4. L'Advocat que, per qualsevol circumstància, no pot o ha decidit no concórrer a una diligència judicial, ha de comunicar-ho amb la deguda antelació a més del Jutjat o Tribunal, si fos adient, a l'advocat o advocats contraris, per evitar-los esperes innecessàries. De la mateixa manera ha de procedir quan li consti la inassistència dels seus patrocinats.

6è. És obligació de l'advocat posar en coneixement de la Junta de Govern les conductes, tant dels advocats com dels membres de l'Administració Pública i de Justícia, que infringeixin les normes.

CAPÍTOL TERCER

Relacions entre col·legiats

7è. 1. Quan dos o més advocats s'hagin de reunir per tractar d'un assumpte, serà lloc de reunió el despatx de l'advocat més antic, llevat que aquest, per les raons que siguin, declini expressament aquest oferiment.

2. La norma serà d'acompliment encara que un o més d'un dels advocats prestin els seus serveis professionals a empreses, entitats bancàries o d'estalvi.

3. Les Juntes a celebrar entre els advocats i els clients respectius es procurarà fer-les en un lloc que no suposi una situació de privilegi d'uns en detriment dels altres. En tot cas es recomanarà la utilització de dependències dels Col·legis d'Advocats com a lloc de reunió, i si no en té, en un lloc apropiat.

8è. L'Advocat ha de rebre sempre al company que el visiti al seu despatx amb la màxima urgència i celeritat passant per davant de qualsevol altra persona, sigui o no client, que estigui esperant ésser rebut al despatx. En casos d'impossibilitat d'atenció immediata per estar en una altra reunió o visita, l'interromprà un moment per saludar al company i excusar-se per l'estona que el faci esperar.

9è. L'Advocat ha d'atendre amb la màxima urgència i rapidesa les comunicacions escrites o telefòniques d'altres advocats. Es considera desatenció el no contestar cartes i no atendre les trucades telefòniques.

10è. L'Advocat que estigui negociant amb un company una transacció o solució extrajudicial d'un assumpte vindrà obligat a notificar-li la cessació o interrupció d'aquestes prèviament a presentar reclamació judicial. Aquesta norma és d'obligat compliment, fins i tot quan es tracti de terminis de caducitat o de prescripció d'una acció.

11è. 1. L'Advocat ha de procurar sempre resoldre extrajudicialment, no sols les seves reclamacions d'honoraris, sinó també les reclamacions d'honoraris d'altres companys. En funció d'això esgotarà totes les possibilitats d'un arranjament extrajudicial satisfactori i, de no aconseguir-ho, insistirà en l'arbitratge dels Col·legis d'Advocats.

2. No és conducta acceptable la impugnació dels honoraris d'un company amb la sola finalitat de retardar l'assumpte.

3. Són reprovables qualsevol comentari respecte dels honoraris o condicions econòmiques en les que un altre company porti un assumpte, i la proposta o comentari del fet que un mateix hauria portat o portaria l'assumpte amb millors condicions econòmiques.

12è. 1. L'Advocat no ha d'acceptar mai un assumpte per la resolució del qual no estigui capacitat en funció dels seus coneixements o especialitat professional, o que tot hi estant-ho no pugui atendre'l degudament per tenir compromesa la resolució d'altres afers urgents.

2. L'Advocat que es compromet a ajudar a un company estranger tindrà sempre en compte que el company ha de dependre d'ell en una proporció molt superior de quan es tracta d'advocats d'un mateix Estat. Per tant, la seva responsabilitat és molt més gran tant a l'assessorar com a l'actuar en l'assumpte.

13è. L'Advocat, en les comunicacions orals i escrites amb l'advocat contrari, no comprometrà el seu propi client en comentaris o manifestacions que puguin causar desprestigi o lesió directa o indirecta del client.

14è. L'Advocat mai no farà valer les manifestacions que, respecte l'assumpte en concret, en determinats moments, li hagi pogut efectuar l'advocat contrari, llevat que hagi estat precisament autoritzat per la Junta de Govern del Col·legi.

15è. L'Advocat que pretengui exercitar una acció penal en nom propi o com advocat d'un client, contra un altre company, haurà de comunicar-ho prèviament al Degà. Caldrà seguir el mateix procediment en cas de reclamació civil, derivada d'una actuació professional de l'Advocat.

16è. Tant en els escrits judicials com en els informes orals davant els Tribunals i en les comunicacions escrites i orals amb el seu client l'advocat mantindrà el més absolut respecte pel company de la part contrària evitant qualsevol al·lusió personal.

17è. L'Advocat no pot donar suport a accions de violència moral o de força contra els advocats defensors d'altres interessos ni pot fomentar-los. Ha d'exigir dels seus defensats el respecte a la independència i a la llibertat de l'advocat contrari amb l'ajuda de mitjans legítims si la pertorbació procedeix dels seus clients.

18è. 1. L'Advocat mai no pot procedir a la captació deslleial de clientela.

2. Són actes de captació deslleial de clientela:

- a) Utilitzar procediments publicitaris directes o indirectes tant si és a iniciativa pròpia com acceptant ofertes de terceres persones.
- b) Oferir els seus serveis professionals dirigint-se als clients per mitjà de circulars cartes o altres formes orals escrites o gràfiques.
- c) Encarregar a terceres persones l'obtenció de clientela tant si la seva tasca és retribuïda com si no ho és i en especial admetre clients pel mitjà vulgarment conegut per «ganxos».
- d) Percebre de manera sistemàtica honoraris inferiors a aquells que com a mínims o orientadors hagi fixat el seu Col·legi.
- e) Els altres actes anàlegs.

CAPÍTOL QUART

De la publicitat

19è. 1. És prohibida a l'advocat qualsevulla activitat publicitària encaminada a l'obtenció de clientela en forma directa o indirecta.

2. També ho és de donar el seu consentiment exprés o tàcit a qualsevulla forma de publicitat que li sigui oferta.

3. La prohibició es refereix tant a la publicitat oral com a l'escrita i gràfica en qualsevol de les seves formes i procediments i també, a la que tingui lloc mitjançant emissions radiofòniques o televisives.

20è. Els advocats que prestin els seus serveis en forma directa, permanent o ocasional a empreses de serveis o d'assessorament, hauran d'exigir que aquestes s'abstinguin d'efectuar qualsevulla classe de publicitat, sobre prestacions de serveis jurídics.

CAPÍTOL CINQUÈ

De la Vènia

21è. 1. L'Advocat podrà encarregar-se de la direcció d'un assumpte professional encomanat a un altre company però haurà d'obtenir prèviament la Vènia. Es recomana de demanar-la i atorgar-la amb la màxima urgència i per escrit.

2. L'Advocat requerit tan sols podrà denegar-la quan no hagi rebut l'import dels seus honoraris i si la denega haurà de sol·licitar-se de la Junta de Govern la qual haurà de concedir-la sense més requisit un cop comprovat que ha tingut lloc el pagament dels honoraris.

3. En els altres casos de denegació de la Vènia el sol·licitant podrà demanar-la a la Junta de Govern del Col·legi i aquest la concedirà si el peticionari compleix els tres requisits següents:

a) Que se sotmeti la regulació dels honoraris per part de la Junta de Govern mitjançant la resolució decisòria arbitral que estableixin els Estatuts dels respectius Col·legis.

b) Que consignï a la Secretaria del Col·legi la quantitat que fixi la Junta de Govern.

c) Una vegada resolt l'arbitratge, es destinarà la quantitat consignada al pagament dels honoraris fixats, i d'ésser l'import d'aquest superior a la quantitat consignada, l'obligat al pagament haurà de fer efectiva la diferència.

De no fer-ho així, dins el termini que fixi la Junta de Govern, quedarà sense efecte la vènia concedida i, consegüentment, haurà de cessar en la defensa de l'interessat l'advocat que l'hagi assumida.

22è. L'Advocat requerit podrà condicionar la vènia a què en determinat termini se li paguin els honoraris o li siguin ofertes garanties suficients del pagament. De no fer-ho així, quedarà sense efecte la vènia concedida i haurà de cessar en la defensa de l'interessat l'advocat que l'hagi assumida.

23è. En casos d'urgència o que d'altres raons ho aconsellin, el Degà o la Junta de Govern podran autoritzar la intervenció d'un nou advocat en les condicions que determinin.

CAPÍTOL SISÈ

L'Advocat i el client propi

24è. L'Advocat té l'obligació de dur a terme i en la seva totalitat la defensa dels interessos que li han estat confiats. Per aquest motiu, mantindrà en tot moment informat al client.

25è. 1. El tracte amb el client haurà d'ésser directe, llevat que aquest hagi designat a una altra persona o grup de persones per a aquesta funció. En el cas de persones jurídiques, l'advocat haurà de saber des de l'inici de la seva relació professional quina és la persona o persones que podran participar en el procés decisor.

2. L'assessorament d'una persona jurídica no s'estén a l'assessorament particular dels seus legals representants i/o empleats.

26è. L'advocat que renunciï a la direcció lletrada d'un assumpte haurà d'executar tots aquells actes necessaris per evitar la pèrdua de drets abans del cessament.

27è. L'advocat haurà de posar en coneixement del client la seva raonada opinió sobre el resultat normalment previsible de llur actuació, i sempre que sigui possible el seu cost aproximat. En qualsevol cas, haurà d'informar d'immediat si al seu criteri el cost per al

client és o pot ésser desproporcionat amb respecte al resultat que previsiblement es pugui obtenir.

28è. 1. L'advocat no pot acceptar la defensa d'interessos en litigi o contraposats amb altres que estigui defensant. En cas de dubte, es recomana que l'advocat consulti amb el seu client, sobre l'acceptació o no de la defensa d'interessos potencialment contraposats.

2. De totes maneres, l'advocat pot actuar a interès de totes les parts en la preparació i redacció de documents de naturalesa contractual, si bé, en aquest cas, es troba obligat a mantenir una estricta objectivitat.

29è. L'advocat té l'obligació d'informar complidament al seu client de totes aquelles situacions que puguin afectar la seva independència, com són relacions familiars, d'amistat i financeres amb la part contrària o amb els seus representants.

30è. 1. És desaconsellable l'acceptar encàrrecs professionals que impliquin actuacions en contra d'un ex-client.

Podran acceptar-se després d'haver transcorregut un temps raonable, i quan l'advocat no pugui en cap moment veure's en situació d'utilitzar informació de la que en va tenir coneixement arran de la seva anterior vinculació professional i directament del seu anterior client.

2. En cas de conflicte d'interessos entre dos clients del mateix advocat, és recomanable renunciar a la defensa d'ambdós.

3. Malgrat això, podrà acceptar l'advocat la defensa d'aquell en el qual concorrin els requisits del paràgraf 1, i en cas de donar-se aquestes circumstàncies en tots dos es podrà donar preferència a aquell que porti més temps de vinculació professional amb l'advocat.

31è. L'advocat no podrà retenir els documents propietat del client amb el pretext de no haver cobrat els seus honoraris.

CAPÍTOL SETÈ

L'advocat i la part contrària

32è. L'advocat s'ha d'abstenir de qualsevol relació amb la part contrària quan li consti que és dirigida per un altre advocat. La relació es mantindrà sempre amb aquest.

33è. Són obligacions de l'advocat envers la part contrària el tracte considerat i cortès en cada assumpte i l'abstenció de qualsevol acte que suposi o pugui suposar una lesió injusta.

34è. Quan la part contrària no disposi d'advocat que l'assessori, es tindrà la màxima cura en els tractes i propostes que se li facin a fi d'evitar els abusos que per aquest fet es podrien produir. En tot cas se li recomanarà que cerqui un advocat que l'assessori en la resolució de l'assumpte.

CAPÍTOL VUITÈ

Del secret professional

35è. 1. El secret professional és un dret i un deure de l'advocat i comporta:

a) El dret i l'obligació de no revelar cap fet ni de donar a conèixer cap document que afecti el seu client i dels quals ha tingut notícia per raó de l'exercici professional.

- b) El dret i l'obligació de mantenir reservades les comunicacions verbals, escrites o gràfiques que s'hagin tingut entre els advocats.
2. Persisteix després d'haver cessat la relació contractual advocat-client.

36è. La norma afecta:

- a) No solament als advocats de les parts interessades, sinó també als advocats col·laboradors o passants, i ha d'imposar-se al personal administratiu i subaltern.
- b) Les comunicacions i negociacions orals, les notes i la correspondència escrita, telegràfica o per tèlex, i les transcripcions taquigràfiques, estenogràfiques, gravacions magnètiques i altres mitjans anàlegs.

37è. 1. Les converses orals en sessions o juntes, així també les sostingudes mitjançant telèfon, ràdio o altre mitjà similar, no podran ésser gravades sense la conformitat expressa de tots els advocats que hi participin.

2. La conformitat a la gravació no comporta l'autorització a fer ús públic del seu contingut.

38è. Els advocats han d'abstenir-se d'entregar als seus respectius clients les cartes originals o les còpies de les cartes o notes que rebin de l'altre advocat amb motiu de qualsevol afer professional.

39è. 1. L'advocat no està obligat a fer manifestacions o declaracions relatives als fets dels quals hagi tingut coneixement per raó del seu ministeri.

2. L'advocat que es trobi en situació de patir una pertorbació en el manteniment del secret professional haurà de comunicar-ho a la Junta de Govern, amb la màxima urgència.

40è. L'advocat està dispensat de l'obligació de mantenir el secret professional:

- a) Si a petició pròpia n'és rellevat per la Junta de Govern, per estimar que el no fer-ho podria causar una lesió al propi advocat o a un tercer notòriament injusta.
- b) En el cas de converses i comunicacions, també és suficient el consentiment exprés de l'advocat amb el qual s'hagin tingut les converses o intercanviat les comunicacions.
- c) En els expedients de la jurisdicció disciplinària col·legial en funció de queixa o de defensa a iniciativa pròpia o a requeriment de la Junta de Govern.

CAPÍTOL NOVÈ

Dels honoraris

41è. L'advocat té dret a una compensació econòmica o honoraris en raó de l'actuació professional desenvolupada i a reintegrar-se de les despeses que s'hagin produït.

2. Els honoraris han d'estar proporcionats amb els següents paràmetres considerats en el seu conjunt:

- 1) Temps esmerçat.
- 2) L'interès econòmic de l'assumpte.
- 3) Transcendència no econòmica de l'assumpte pel client.
- 4) Limitacions temporals imposades a la tasca de l'advocat.
- 5) Dificultat del cas atesos els fets, persones, documentació a l'abast i complexitat jurídica.

3. Els honoraris han d'ésser percebuts per l'advocat que porti la direcció efectiva de l'assumpte.

4. Les quantitats percebudes de deutors del client no respondran mai d'honoraris de l'advocat, a no ser que explícitament hagi estat autoritzat pel client.

5. En cap cas l'advocat no adquirirà interessos personals en el plet o assumpte.

42è. 1. És només admissible la divisió d'honoraris amb altres advocats que hagin treballat o col·laborat d'alguna manera a l'assumpte, o siguin associats al mateix despatx.

2. No és admissible el repartiment o elevació d'honoraris amb un altre company que només hagi recomanat o tramès l'assumpte.

43è. 1. L'advocat té dret a demanar prèviament al començament de l'assumpte o durant la seva tramitació quantitats de diners per a afrontar despeses o honoraris o ambdues coses. A manca de conveni no es podran compensar amb fons del client els honoraris que s'acreditin.

2. La provisió de fons ha d'ésser moderada d'acord amb les previsions raonables de l'assumpte i podrà condicionar el començament de tasques professional o la seva continuació. La manca de la provisió de fons faculta a l'advocat a renunciar l'assumpte amb els termes de la norma.

3. L'advocat ha de rendir comptes en tot cas i a la major brevetat dels fons rebuts del client així com de les quantitats percebudes pel seu compte.

4. Es procurarà sotmetre a la decisió de la Junta de Govern les discrepàncies sobre honoraris professionals.

5. La manca de claredat en la recepció de fons no podrà beneficiar mai l'advocat que els rebi.

44è. 1. L'advocat justificarà les despeses que hagin de repercutir-se al client.

2. En cap cas s'incorrerà en despeses desproporcionades a la naturalesa i a l'objectiu de l'assumpte si no es té l'aprovació expressa i concreta del client.

45è. L'advocat que impugni indegudament o amb caràcter habitual les minutes dels seus companys o indueixi o assessori els seus clients a fer-ho, podrà ser sancionat per la Junta de Govern del Col·legi.

Així mateix podrà ser-ho aquell advocat que sigui reiteradament objecte de justificades impugnacions d'honoraris o queixes per raó dels mateixos.

46è. En cas de conflicte relatiu al pagament dels honoraris, l'advocat recomanarà sotmetre's els dos a la decisió arbitral de la Junta de Govern del Col·legi d'Advocats.